

Porada matrik – vícejazyčné formuláře

08.02.2019

Program

- NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/1191 ze dne 6. července 2016 o podpoře volného pohybu občanů zjednodušením požadavků na předkládání některých veřejných listin v Evropské unii a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012
- Novelizace zákona o matrikách
- Předkládání veřejných listin vydaných v členských státech EU orgánům veřejné moci v ČR
- Vyhotovení vícejazyčného formuláře k matričním dokladům pro použití ve státech EU

Nařízení EP a Rady (EU) 2016/1191

- NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/1191 ze dne 6.července 2016 o podpoře volného pohybu občanů zjednodušením požadavků na předkládání některých veřejných listin v Evropské unii a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012
- **Účinnost 16.02.2019**
- Zásada vzájemné důvěry
- Neukládá členským státům povinnost vydávat veřejné listiny, které podle jejich vnitrostátního práva neexistují
- Nemění dvoustranné smlouvy

Nařízení EP a Rady (EU) 2016/1191

- Zjednodušení předkládání veřejných listin vyhotovených orgánem členského státu EU v oblastech uvedených v nařízení (překlady listin, vyšší ověření, vyhotovení ověřené kopie) v jiných členských státech
- Velká Británie – zatím součást EU, pak obdržíme informace
- K veřejné listině se vyhotovuje vícejazyčný formulář + glosář

Nařízení EP a Rady (EU) 2016/1191 – oblast působnosti

Veřejné listiny vydané ke stvrzení níže uvedených skutečností:

- narození;
- skutečnosti, že je osoba naživu;
- úmrtí;
- jména;
- manželství, včetně způsobilosti k uzavření manželství a rodinného stavu;
- rozvodu, rozluky nebo prohlášení manželství za neplatné;
- registrovaného partnerství, včetně způsobilosti k uzavření registrovaného partnerství a statusu registrovaného partnerství;
- zrušení registrovaného partnerství, rozluky nebo prohlášení registrovaného partnerství za neplatné;

Nařízení EP a Rady (EU) 2016/1191 – oblast působnosti

Veřejné listiny vydané ke stvrzení níže uvedených skutečností:

- rodičovství;
- osvojení;
- bydliště nebo místa pobytu;
- státní příslušnosti;
- neexistence záznamu v rejstříku trestů za předpokladu, že veřejné listiny osvědčující tuto skutečnost vydávají pro občana Unie orgány členského státu, jehož je tento občan státním příslušníkem.

Nařízení EP a Rady (EU) 2016/1191 – oblast působnosti

- Veřejné listiny, jejichž předložení může být požadováno v členském státě EU za účelem využití práva volit ve volbách do EP nebo obecních volbách

Právní úprava v ČR

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady(EU) 2016/1191 z 6.7.2016 vstupuje v účinnost 16. února 2019 – má větší právní sílu
- Sněmovní tisk [301](#)/0
Vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony na úseku vnitřní správy
od 6.2.2019 ve 2. čtení v Poslanecké Sněmovně

Novelizace zákona o matrikách - návrh

Navržen nový odstavec v § 25 zákona o matrikách

(6) Na žádost fyzické osoby uvedené v odstavci 1 písm. a) a d), odstavci 5 a v § 25a odstavci 1 písm. a) vydá matriční úřad k matričnímu dokladu vícejazyčný standardní formulář vyhotovený podle přímo použitelného předpisu Evropské unie (dále jen „vícejazyčný standardní formulář“).

Novelizace zákona o matrikách - návrh

§ 57

(1) Listiny vydané orgány cizího státu, které platí v místě, kde byly vydány, za veřejné listiny a které jsou podkladem pro zápis, dodatečný zápis, anebo dodatečný záznam v matriční knize, nebo opravu zápisu v matriční knize, se předkládají s úředním překladem do českého jazyka, **nejde-li o listiny vydané orgány cizího státu, jejichž součástí je vícejazyčný standardní formulář.**

(2) Listiny uvedené v odstavci 1 musí být opatřeny potřebnými ověřenými, **nejde-li o listiny, na které se vztahuje přímo použitelný předpis Evropské unie.** Matriční úřad může potřebná ověření listin prominout, je-li jejich opatření spojeno s těžko překonatelnou překážkou

Pro listiny vydané orgány cizího státu platí obecně § 57 zákona o matrikách

- Opatření potřebného ověření listiny
- Úřední překlad do českého jazyka

Odchyly od § 57:

- Smlouvy o právní pomoci ve věcech občanských a rodinných

Pouze úřední překlad bez dalšího ověření
např. Francie, Španělsko, Maďarsko

- Úmluva o zrušení požadavku ověřování cizích veřejných listin Haagská úmluva
doložka „Apostille“ např. Německo, Finsko

Nařízení zavádí:

- **Osvobození od legalizace** uvedených listin vydaných státy EU a předkládaných ve státech EU – není nutná doložka „Apostille“

Veřejné listiny vydané orgány státu EU musí být v rámci států EU přijaty jako pravé bez požadavku jejich ověření

Nařízení zavádí:

- **Vícejazyčné standardní formuláře**, jako pomůcku pro překlad do jazyka státu EU v němž je předkládán
- Součástí vícejazyčného formuláře je také glosář ve všech úředních jazycích EU
- **Formulář je vždy součástí listiny** (musí k ní být připojen), samostatně nemá žádný právní význam

Veřejné listiny vydané orgány státu EU, ke kterým je připojen vícejazyčný formulář nevyžadují překlad (pokud jsou informace ve formuláři dostatečné pro zpracování)

Nařízení umožňuje v případě nutnosti předložení překladu veřejné listiny (např. veřejné listiny, ke které nelze připravit vícejazyčný formulář – rozsudky soudů)

Je možné předložit i cizozemský překlad - překlad vyhotovený osobou oprávněnou podle práva některého z členských států EU

Listiny vydané v EU předložené na území ČR po 16.2.2019:

- MD s cizojazyčným formulářem a glosářem
- akceptujeme bez dalších požadavků
- MD s cizojazyčným formulářem bez glosáře
- akceptujeme bez dalších požadavků
- MD s překladem
- akceptujeme bez dalších požadavků
- MD bez cizojazyčného formuláře
– je nutný překlad
- MD s Apostille a překladem
– akceptujeme bez dalších požadavků

Možnost dosavadních postupů se neruší

Formulář obsahuje překlad hlavních rubrik veřejné listiny.

Pokud některé informace uvedené ve veřejné listině vydané státem EU

- nelze z vícejazyčného formuláře zjistit nebo jsou nedostatečné a je to nutné pro zabezpečení výkonu státní správy na úseku vedení matrik

Ize vyžádat úřední překlad.

Nařízení se vztahuje na:

- Originály a první ověřenou kopii veřejné listiny (ne na kopii ověřené kopie)
- Stanovené veřejné listiny vydané státem EU (bez ohledu na st. občanství žadatele), nelze vztáhnout na listiny vydané třetím státem a v EU pouze ověřené
- Veřejné listiny bez ohledu na datum vydání

Možnost zkontrolovat dostupné vzory v úložišti systému IMI
(ec.europa.eu)

V případě důvodných pochybností o pravosti veřejné listiny kontaktovat s žádostí krajský úřad

Důvodné pochybnosti o pravosti veřejné listiny se mohou týkat

- Pravosti podpisu
- Oprávněnosti osoby listinu podepsat
- Pravosti razítka popř. pečeti
- Padělání nebo pozměnění listiny

Ověřování pravosti veřejné listiny ve státě vydání

- Matrika zašle žádost prostřednictvím DS na krajský úřad
- V žádosti musí být uvedeno zdůvodnění v čem spatřuje matrika důvodnou pochybnost o pravosti veřejné listiny v rozsahu článku 14 nařízení
- Krajský úřad prostřednictvím komunikačního systému IMI požádá příslušný stát o ověření veřejné listiny
- Krajský úřad by měl obdržet odpověď do 5 pracovních dnů (10 dnů pokud odpověď zpracovává ústřední orgán)
- Krajský úřad následně informuje matriku
- Při žádosti z jiného státu o ověření pravosti veřejné listiny je postup obdobný – matrika bude muset odpovědět obratem

Vydání vícejazyčného formuláře

Formuláře bude matrika vyhotovovat k níže uvedeným dokladům:

- Rodný list
- Oddací list
- Doklad o registrovaném partnerství
- Úmrtní list
- vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství a
- vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do registrovaného partnerství

Vydání vícejazyčného formuláře

- Vícejazyčné formuláře bude matrika vyhotovovat k pouze k dokladům vydaným od 01.01.2015 (tiskopisy se zabezpečovacími prvky)
- Na žádost
- Upozornit žadatele na možnost vydání vícejazyčného formuláře
- Vyhotovení formuláře - bez poplatku
- Formulář na webu e-justice
- On-line formuláře nebo soubor PDF, který lze stáhnout a pak vypsát pomocí počítače
- Na formuláři bude v kolonce referenční číslo veřejné listiny uvedeno číslo tiskopisu
- Testovací verze – zatím rodný list, oddací list

Vydání vícejazyčného formuláře

- On-line formulář hlídá vyplnění povinných kolonek
- Webové stránky s testovací verzí zatím jenom v angličtině
- Vypsát údaje uvedené na matričním dokladu (i když název kolonky nemusí tomu plně odpovídat)
- Vydané formuláře se nikde automaticky neukládají
- Evidence formulářů není povinná
- **Doporučení:** na kopii matričního dokladu, která je uložena u matričního úřadu, uvést poznámku, že byl vydán vícejazyčný formulář nebo tuto skutečnost uvést do evidence tiskopisů (lze použít oba způsoby souběžně)
- Pokud žadatel nemá MD vyhotovený na tiskopise, který se používá od roku 2015, matrika vydá druhopis MD (za poplatek 100 Kč) a k tomu vyhotoví formulář

Vydání vícejazyčného formuláře

- Nezapomenout uvést datum vyhotovení + podpis (povinná náležitost podle nařízení)
- Kulaté razítko
- Formulář + glosář lze tisknout oboustranně
- Matriční doklad + formulář + glosář pevně spojit, zapečetit (přelepka, razítko, tzn. obdobným způsobem jako při vidimaci listiny obsahující více listů)

Odkazy na webové stránky

- Vícejazyčné formuláře pro jednotlivé země EU:
https://e-justice.europa.eu/content_public_documents-551-cs.do?init=true
- Testovací verze formulářů (informace z průvodního dopisu MVČR)
https://ejustice-preprod.eurodyn.com/beta/35840/EN/public_documents
- Systém IMI
http://ec.europa.eu/internal_market/imi-net/about/index_cs.htm

Děkujeme za pozornost

JUDr. Alena Daubnerová

Peter Garláthy